

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

INS
Collbató

INSTITUT DE COLLBATÓ

ÍNDIX

0. Fitxa tècnica del centre	03
1. Introducció	04
1.1. Context normatiu	05
2. Context sociolingüístic	07
2.1. Entorn	07
2.2. Alumnat	07
3. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge	08
3.1. El català, vehicle de comunicació i de convivència	08
3.2. L'aprenentatge - ensenyament de la llengua catalana	09
3.2.1. La llengua oral	09
3.2.2. La llengua escrita	10
3.3. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular	12
4. La llengua castellana	14
4.1. L'aprenentatge - ensenyament de la llengua castellana	14
4.1.1 La llengua oral	14
4.1.2 La llengua escrita	15
4.2. Activitats d'ús	16
5. Altres llengües	18
5.1. Llengües estrangeres	18
5.1. L'anglès	19
5.2. El francès	20
6. Elements comuns a totes les llengües	22
6.1. Atenció a la diversitat	22
6.2. Avaluació dels coneixements	23
6.3. Informació multimèdia	23
6.4. Impuls a la lectura	24

6.5. Visites d'autors i tallers	25
7. Organització i gestió	26
7.1. Organització dels usos lingüístics	26
• Documents de centre	
• Ús no sexista del llenguatge	
• Comunicació externa	
• Llengua de relació amb famílies	
7.2. Projecte del centre	28
8. Conclusions i revisió del document	29

0. FITXA TÈCNICA DEL CENTRE

Codi centre: 08063801

Nom oficial: Institut Collbató

Domicili: Carrer Tarragona, 26

Municipi: Collbató

Codi Postal: 08293

Telèfon: 93 777 98 37

Web: <https://agora.xtec.cat/inscollbato/>

Direcció: Jaume Vergés

Cap d'Estudis: Daniel Casanova

Secretària: Remei Díaz

Coordinadora pedagògica: Montse Notari

Delegació Territorial: Baix Llobregat

1. INTRODUCCIÓ

L'Institut de Collbató està ubicat al municipi de Collbató (Baix Llobregat) i va néixer a l'any 2006 com l'institut d'ambdues poblacions, Collbató i El Bruc. Actualment acull 320 alumnes d'ESO aproximadament, repartits en 12 grups (3 de 1r de l'ESO, 3 de 2n de l'ESO, 3 de 3r de l'ESO i 3 de 4t de l'ESO).

El Projecte Lingüístic es considera un document inclòs en el Projecte Educatiu de Centre i fa referència al tractament general de la llengua a l'escola (català, castellà i llengües estrangeres), tant pel que es refereix al seu ús com al seu ensenyament. La llengua vehicular d'aprenentatge, relació i comunicació del centre, en tots els àmbits, és el català.

Amb el PLC, es planifica una línia d'actuació consensuada que promou la reflexió sobre el tractament de les llengües al centre, alhora que fa possible marcar objectius compartits pels diversos departaments.

Els Objectius del Projecte Lingüístic de Centre són:

- Garantir que la llengua catalana sigui la llengua habitual del centre en tots els seus àmbits, tant a nivell oral com escrit.
- Mantenir la participació de tota la comunitat educativa en el procés de normalització de la llengua al centre.
- Garantir l'existència d'actituds positives cap a l'ús i el coneixement de la llengua i la cultura catalana , castellana, francesa i anglesa.
- Planificar i revisar activitats que garanteixin i promoguin el coneixement de la llengua i la cultura catalanes per part de tota la comunitat educativa.
- Potenciar l'aprenentatge de noves llengües
- Aprofitar les possibilitats que les tecnologies d'aprenentatge i comunicació ens ofereixen per ensenyar llengües

- Fomentar una actitud receptiva cap a persones que parlen una altra llengua.
- Fomentar el respecte cap el fet cultural de les altres llengües que s'utilitzen en l'àmbit familiar de l'alumnat del centre.
- Desenvolupar habilitats lingüístiques en l'àmbit de l'oralitat.
- Coordinar els esforços que des dels Departaments de Català, Castellà i Llengües estrangeres (francès i anglès) s'esmercen per assegurar l'aprenentatge lingüístic.
- Plantejar el fet que l'aprenentatge de la llengua es fa des de totes les àrees del currículum.
- Potenciar la lectura com a font d'informació i de plaer en qualsevol de les llengües que es treballen al centre.
- La possibilitat de treballar des del currículum la diversitat lingüística

L'objectiu final d'un PLC és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'ESO. Així doncs, que usi el català i el castellà, normalment i de manera correcta, i que compregui i emeti missatges orals i escrits en una o en dues llengües estrangeres (l'anglès i/o el francès).

1.1. Context Normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina, a l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

En el mateix sentit, **la Llei 1/1998, de 7 de gener**, de política lingüística, a l'article 20 defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius. I la Llei d'educació fixa el règim lingüístic derivat de l'Estatut, que a l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català.

La Llei 12/2009, d'educació, reforça la importància del català i el seu aprenentatge com a llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i fa una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua, d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut. D'altra banda, els currículums prescrits pel Govern de la Generalitat estableixen el marc de competències bàsiques necessàries per aconseguir el plurilingüisme eficaç de tot l'alumnat. Aquests currículums presenten de manera agrupada objectius i continguts lingüístics amb la finalitat de reforçar els elements comuns a totes les llengües i d'afavorir el desenvolupament de la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic.

I, finalment, el **Decret 150/2017, de 17 d'octubre**, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, a l'article 1, preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

2. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

2.1. Entorn

L'Institut de Collbató està ubicat en una urbanització de la població de Collbató, darrer municipi de la comarca del Baix Llobregat. El nostre centre dona servei a l'alumnat de Collbató i també del Bruc, primer municipi de la comarca de l'Anoia.

L'Institut participa de les activitats culturals i socials dels dos municipis i de moltes entitats culturals i esportives.

A ambdues poblacions la majoria dels seus habitants entenen i parlen el català. Així mateix, cal constatar que hi ha molt poca població migrant i, per tant, d'altres cultures.

2.2. Alumnat

La majoria dels alumnes del centre parlen en català i en castellà. La majoria de l'alumnat procedeix dels dos municipis abans esmentats, tot i que n'hi ha que viuen en municipis com Piera (barri de Serra Alta) o bé Esparreguera que han trobat la nostra proposta millor i es desplacen per assistir al nostre centre.

3. LA LLENGUA CATALANA, VEHICULAR I D'APRENTATGE

3.1. El català, vehicle de comunicació i de convivència

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques. Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

Les llengües de convivència i relació entre els alumnes del centre són tant el català com el castellà. El català és la llengua utilitzada en totes les activitats acadèmiques de l'institut i vol ser l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre. Tot el personal del centre té una consciència clara sobre la necessitat de l'ús del català a la comunicació quotidiana i s'ha de vetllar perquè sigui així.

Amb tot, s'hauria de buscar més implicació del personal del centre per tal que els alumnes s'expressin en català dins i fora de l'aula (tant amb el professorat com amb personal no docent i els seus companys i companyes). En aquest sentit, l'objectiu hauria de ser que la llengua dins de l'aula (a excepció de les matèries de llengua castellana i llengües estrangeres) ha de ser la catalana tant per a les activitats d'ensenyament - aprenentatge com quan els alumnes mantenen converses entre ells a nivell informal i espontani. En aquests contextos sovint es dona el cas que alumnes catalanoparlants s'adrecen als seus companys/es castellanoparlants, en castellà, de manera sistemàtica. Fora de l'aula, passa el mateix. Per tant, s'haurien de buscar estratègies tan eficaces com sigui possible per tal de dinamitzar l'ús del català entre l'alumnat, dins i fora de l'aula.

3.2. L'aprenentatge - ensenyament de la llengua catalana

3.2.1.- La llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

Es procura treballar la **llengua oral** a les àrees de llengües i les diferents modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). Des de les àrees que no són estrictament lingüístiques, l'ús de la llengua oral per part del professorat durant la classe, és a partir de les explicacions verbals dels procediments a seguir i per part de l'alumnat és a partir de diàlegs i raonaments verbals i exposicions orals realitzades en diferents assignatures.

Les activitats orals que es potencien al centre, entre d'altres, són:

- Lectura i comprensió.- En totes les matèries es fa la lectura de textos propis de l'assignatura que l'alumne haurà d'entendre per adquirir nous coneixements i refermat els que ja tenia.
- Exposició oral.- En moltes de les matèries l'alumne ha de preparar un tema i explicar-lo a la resta la classe. Val a dir que aquesta activitat acostuma a ser en grup.
- Debats, diàlegs... .- Aquestes activitats es poden donar des de qualsevol matèria però potser la més habitual és des de Tutoria.
- Comentaris orals sobre notícies d'actualitat.- Especialment des de Tutoria i Cultura i Valors, tot i que altres matèries com Ciències Socials també són bones.
- Explicació conceptes, procediments en totes les matèries.

- Correccions gramaticals i lèxiques en especial des de les matèries de l'àmbit lingüístic.
- ...

3.2.2.- Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dona el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Pel que fa a la **llengua escrita** en les diferents àrees, es fan diverses activitats (presa d'apunts, resums, redaccions, treballs, resolució de problemes...). Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura haurien de tenir uns objectius clars lligats amb els temes que es treballen i que es comparteixin amb l'alumnat per tal de poder establir mecanismes per millorar cadascuna de les dues habilitats.

Es detecten sovint dificultats d'alguns alumnes a l'hora d'expressar-se per escrit i, així mateix, les mancances també en la comprensió lectora. Per tant, partint del fet que l'aprenentatge de la llengua per tal d'assolir un bon nivell d'expressió i comprensió, és responsabilitat del professorat de totes les àrees i del conjunt del claustre, s'haurien de planificar mesures d'actuació per millorar les habilitats lingüístiques de l'alumnat.

Per tal que l'elaboració d'aquest Projecte Lingüístic de Centre sigui una eina útil a tot el professorat per millorar la competència lingüística de l'alumnat, s'haurien d'elaborar unes preguntes, amb la finalitat de recollir com es potencia la competència comunicativa verbal i escrita en les diferents àrees, que serviran com a punt de partida per anar fent una tasca coordinada des de totes les àrees no només les pròpiament lingüístiques.

Les activitats escrites del centre entre d'altres són:

- Participació en concursos literaris sempre que és possible. A nivell municipal es participa en el Certamen de *relats breus Amadeu Vives*. A nivell de Catalunya es participa en el *Premi Sambori d'Òmnium Cultural*, en el concurs *Ficcions*, *Certamen de lectura en veu alta* i el *Pica Lletres*.
- Treballs escrits de totes les matèries
- Resums i elaboració d'esquemes a totes les matèries
- Presa d'apunts, de la pissarra o dictats, a totes les matèries
- Dictats, en les matèries de llengües. Poden ser "dictats preparats" o no.
- Redaccions, en les matèries de llengües. Aquestes tasques poden ser o més o menys dirigides, segons l'objectiu marcat a priori.
- ...

La intenció de l'equip docent del centre és que els nostre alumnat sigui competent, a nivell comunicatiu, i com a resum de les respostes recollides, destaquem:

- Saber transmetre el que han après i saben.
- Ser capaços d'accedir a la informació que necessiten i fer-ne la tria addient.
- Aprendre a fer el resum d'un text i identificar les idees principals.
- Saber defensar idees i argumentar-les.
- Saber explicar els exercicis que fan i saber-los defensar davant la classe.
- Saber explicar, per escrit, els raonaments que fan oralment.
- Saber explicar mètodes científics utilitzats.
- Saber sintetitzar enunciats i textos científics.

Entenem per competència lingüística el domini de la llengua, tant oral com escrita, en múltiples suports i en varietat de contextos i finalitats, com a eina per aprendre a aprendre [Decret d'ordenació dels ensenyaments, juny 2007]

Partint d'aquesta definició, des del centre s'hauria de:

- Impulsar el **treball transversal**: tractament de la llengua a totes les àrees del currículum.
- Considerar la **llengua en totes les seves dimensions**: instrument de comunicació, de representació....
- Potenciar l'**enfocament comunicatiu**: la llengua s'aprèn fent-la servir per comunicar-se i reflexionar
- Treballar els **processos productius i receptius**: orals i escrits, i saber-los relacionar.
- Afavorir la **interacció oral** (professorat-alumnat i entre alumnes)

3.3. Acollida de l'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

Pel que fa a l'alumnat nouvingut, hi ha un Pla d'Accollida on queden recollides el conjunt d'actuacions i mesures organitzatives de què disposa el centre per tal de facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. En aquest pla es recullen les actuacions que s'utilitzen per facilitar la incorporació d'aquest alumnat i també els mecanismes establerts perquè aquest pla d'actuacions sigui compartit i aplicat per tots els professionals del centres.

Pel que fa a l'aprenentatge inicial de la llengua, es fan processos d'adequació de les metodologies d'aprenentatge del català i s'han iniciat estratègies per facilitar la comprensió. Com que no tenim una Aula d'Accollida al centre, no existeix un espai de referència per als alumnes nouvinguts però sí que hem

aconseguit una interacció constant amb la dinàmica del centre amb uns Plans Individualitzats per a cada alumne a l'aula. Així, es realitza l'aprenentatge intensiu de la llengua catalana com a llengua de comunicació i aprenentatge a l'aula ordinària garantint també l'acollida emocional.

Els professors de llengües de l'alumne i el seu tutor/a orientador/a juntament amb la psicopedagoga del centre són els responsables de coordinar l'aplicació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua catalana i són qui col·laboren amb la resta de docents per facilitar estratègies que facilitin una instrucció comprensible en totes les àrees.

Amb tot l'alumnat nouvingut, es té en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i els que en desconeix només una. S'apliquen algunes estratègies a partir de la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut.

Tot el professorat i la resta d'adults que hi ha al centre, s'haurien d'adreçar en català a l'alumnat nouvingut per tal de facilitar-li la integració.

4. LA LLENGUA CASTELLANA

4.1. L'aprenentatge - ensenyament de la llengua castellana

Per tal que l'alumnat assoleixi un nivell correcte de llengua castellana en acabar l'ensenyament obligatori, cal garantir que la llengua castellana sigui objecte d'aprenentatge com a font d'informació i vehicle d'expressió, en la matèria de Llengua castellana i literatura. Es té també en compte, que hi hagi una coherència metodològica entre el que es fa a Llengua catalana i el que es fa a Llengua castellana. En aquest sentit, cal remarcar que hi ha bona entesa i relació entre el professorat d'ambdues llengües.

La llengua castellana es treballa en la matèria concreta de Llengua castellana i literatura però també en el moment que es fa recerca de qualsevol de les altres matèries impartides al centre, tant sigui recerca bibliogràfica com recerca a les xarxes de comunicació.

4.1.1. La llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà, però es valoren les altres variants del castellà, que cada cop són més presents al centre.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). Hi ha una consideració específica de les variants de la llengua castellana i es treballen els diversos registres de la llengua.

Les activitats orals que es potencien al centre, entre d'altres, són:

- Lectura i comprensió.- Aquesta activitat no està restringida a la matèria de llengua castellana, com s'ha esmentat, es pot fer una recerca d'informació en qualsevol altre matèria.
- Exposició oral.- De temes propis de la matèria com poden ser autors, obres literàries o moviments literaris ... o de temes socials i d'actualitat.
- Diàlegs.- Teatralització de textos en els quals l'alumnat hagi d'interpretar un dels papers.
- Explicació conceptes.
- Correccions gramaticals i lèxiques.
- ...

4.1.2. La llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

Se segueix l'enfocament metodològic que dona el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats. Estan seqüenciades en funció del procés d'ensenyament i es treballa molt coordinadament amb el professorat de llengua catalana.

Cal destacar que sovint es detecten dificultats entre l'alumnat per captar les idees principals d'un text i per expressar-se per escrit amb coherència i cohesió

textuals. A més, cal afegir una creixent deixadesa d'aspectes ortogràfics molt bàsics i fins i tot de la cal·ligrafia. En aquest aspecte, seria convenient que tot el claustre es comprometés a vetllar per aquests àmbits de la llengua i no deixar-los únicament com a competència exclusiva del professorat de llengua catalana i castellana. És necessari fomentar la comprensió i l'expressió com a habilitats fonamentals per a les activitats d'aprenentatge - ensenyament de totes les àrees.

Les activitats escrites del centre entre d'altres són:

- Participació en concursos literaris sempre que és possible. A nivell intern es realitza un concurs de *Fotonovela*, els premis de les diferents categories es lliuren durant la diada de Sant Jordi. A nivell extern es participa en el concurs exposat a *escritores.org*.
- Projecte històries. Els alumnes de 1r d'ESO realitzen aquest projecte interdisciplinari, en el qual s'elabora un guió que anirà acompanyat d'uns efectes sonors (àrea de música) i unes imatges (àrea de VIP). És un projecte de caràcter col·laboratiu, es realitza per grups.
- Dictats, en les matèries de llengües. Poden ser "dictats preparats" o no.
- Redaccions, en les matèries de llengües. Aquestes tasques poden ser o més o menys dirigides, segons l'objectiu marcat a priori.
- ...

4.2. Activitats d'ús

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio o contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que

aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

La programació de llengua castellana preveu temps per a la realització d'activitats de comprensió lectora, com els resums, la relació lògica de les idees del text, la puntuació... A la pràctica, però, bona part del temps de la classe es dedica a qüestions gramaticals més que al seu ús. Caldria doncs, poder deixar més espai per a la pràctica d'altres àmbits de la llengua com l'expressió i comprensió oral, la comprensió lectora, l'expressió escrita...

5. ALTRES LLENGÜES

5.1. Llengües estrangeres

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

Pel que fa a les llengües estrangeres, la Resolució del 30 de juny de 2009, que dona instruccions per a l'organització i funcionament dels centres docents públics d'educació secundària de Catalunya, marca que: *El centre ha de mantenir una línia de coherència i continuïtat amb la llengua estudiada per l'alumne a l'Educació Primària i també haurà de possibilitar l'opció d'una segona llengua estrangera amb garantia de continuïtat al llarg de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.*

El centre estableix criteris perquè la programació s'estructuri a partir d'activitats d'aprenentatge que són rellevants i globals, integren reptes lingüístics i cognitius, condueixen a un producte final, requereixen l'ús de la llengua estrangera i tenen una estructura seqüencial de construcció del coneixement, i es preveuen agrupaments de diversa tipologia (individual, parelles, grups) i es fa una reflexió sobre el procés i el resultat final.

Al centre la llengua impartida com a primera llengua estrangera és l'anglès. També s'imparteix una segona llengua estrangera, el francès, en la franja d'optatives per l'alumnat de 1r, 2n i 3r d'ESO i a 4t d'ESO com a matèria d'itinerari.

Atesa la necessitat de garantir un aprofitament màxim de les hores de contacte de l'alumnat amb la llengua estrangera, aquesta ha de ser el vehicle principal de comunicació no només durant el desenvolupament de les tasques d'aprenentatge sinó en qualsevol moment que requereixi una interacció de caire funcional dins l'aula.

5.1.1. L'anglès

Com ja hem esmentat l'anglès és la primera llengua estrangera. Durant el tercer i quart de l'ESO els grups estan dividits en nivells diferents. Aquest fet afavoreix l'aprenentatge de l'alumnat, ja que es parteix del "que ja se sap". La matèria curricular també compta amb una hora de codocència a la setmana amb cada grup, excepte primer de l'ESO (per manca d'hores del professorat competent); permet programar tasques d'aprenentatge que incideixen molt especialment en el desenvolupament de les competències d'expressió i interacció oral.

Les activitats orals que es potencien, entre d'altres, són:

- Pluja d'idees orals.
- Diàlegs per parelles (role-playing) oralment.
- Audicions de diàlegs.
- Gravacions de diàlegs.
- Converses i simulacions breus.
- Lectures breus sobre temes d'actualitat i comprensió.
- Elaboració de textos orals

Les activitats escrites: es potencien:

- Redaccions de paràgrafs breus amb objectius comunicatius concrets.
- Elaboració de textos escrits.
- Còmics.
- Elaboració de pòsters.
- Exercicis gramaticals.

Al centre volem que els nostres alumnes siguin competents en llengua anglesa :

- Que tinguin recursos de vocabulari, de sintaxi i de gramàtica suficients per expressar missatges comunicatius simples en la llengua estrangera.
- Que amb aquests recursos siguin capaços de resoldre situacions de la vida quotidiana amb èxit.

- Que superin la por - vergonya a parlar en anglès.
- Que siguin capaços de mantenir converses.
- Que puguin sobreviure en un país estranger tant si van de viatge com a treballar.

5.1.2. El francès

La llengua francesa està plantejada, no com una segona llengua de centre, sinó com una optativa que s'oferta a l'alumnat.

A 1r d'ESO es tracta d'una optativa trimestral. Aquells alumnes que vulguin tenir un primer contacte amb la llengua francesa la cursaran tot l'any una hora. Aquesta optativa està enfocada com un taller, l'objectiu és que l'alumnat sigui capaç a final de curs d'establir una petita conversa en la qual es presenti i pugui conèixer l'altre. S'introdueixen els aspectes escrits, sempre relacionats amb el que s'ha treballat a nivell oral, seguint el procés natural: *primer parlem i després escrivim*.

A 2n i 3r d'ESO es tracta d'una optativa de tot el curs durant dues hores. Es planteja com una matèria més. S'utilitza tot tipus de material, però bàsicament el llibre d'exercicis concret per a cada nivell. El volum d'alumnes no és molt gran, la qual cosa afavoreix l'expressió oral d'una manera força natural. L'objectiu és tenir un bon nivell en la dimensió lectora, d'expressió escrita, de comprensió oral i d'expressió oral.

A 3r d'ESO, com a cloenda de la matèria, es fa un intercanvi amb nois i noies de l'institut Olibo de Sant Cyprian (comarca del Rosselló - Catalunya Nord). Tant a la població francesa com aquí es dissenyen diverses activitats:

- Temps lliure i de convivència.
- Assistir a classes en la llengua pròpia de la localitat (francès - català o castellà)
- Visites culturals (la Cité de Carcassonne, Palau del reis de Mallorca a Perpinyà, le Castillet a Perpinyà, Ceret, Cotlliure, Barcelona, excursió per Montserrat ...)

I els anys que no es realitza l'intercanvi s'organitza un viatge a França abans de les vacances de primavera.

A 4t d'ESO es tracta d'una matèria d'itinerari. La dinàmica és molt semblant als cursos anteriors. L'objectiu és que l'alumnat que cursa aquesta matèria es pugui presentar a l'examen oficial B1.

6. ELEMENTS COMUNS A TOTES LES LLENGÜES

6.1. Atenció a la diversitat

El centre, amb la col·laboració dels serveis educatius, ha consolidat els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat. Dins d'aquests mecanismes, es tenen en compte estratègies que fan referència a la participació de l'alumnat en el seu propi aprenentatge, a la col·laboració entre iguals i a l'ús de matèries multinivells. Existeixen espais de reflexió per adequar aquests mecanismes a la realitat canviant del centre.

Amb la finalitat de planificar i fer el seguiment de totes les actuacions que es porten a terme al centre, per atendre la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat, s'han establert uns mecanismes organitzatius i de funcionament. Així s'han fet **agrupaments flexibles** per tal que un nombre reduït d'alumnes que mostra dificultats d'aprenentatge, pugui treballar les àrees instrumentals en base a les seves capacitats d'aprenentatge. La configuració d'aquests grups ha de facilitar l'adquisició dels continguts mínims per assolir les competències bàsiques.

L'organització dels grups en Llengua catalana i Llengua castellana és la mateixa pels nivells de 1r, 2n i 3r d'ESO. Tenim quatre grups. Els grups 1 i 2 treballen els mateixos continguts curriculars, l'agrupació es fa en base al nombre d'alumnes i seguint el criteri de paritat. El grup 3 treballa els continguts mínims curriculars, sempre adequant el ritme de la classe al ritme d'aprenentatge dels alumnes. El grup 4 treballa els continguts que necessiten els alumnes per anar assolint uns mínims que els permetin l'aplicació de la llengua en les situacions de vida quotidiana.

En Llengua anglesa també trobem una flexibilitat de grups en els nivells de 1r, 2n i 3r de l'ESO, però en aquest cas es fan seguint els criteris de nivell curricular.

Pel que fa a 4t d'ESO, les tres llengües, catalana, castellana i anglesa, segueixen el mateix criteri. Els alumnes es distribueixen en tres grups segons el nivell que tenen

de la matèria. En el cas de Llengua anglesa, cada grup es desdobra, amb la qual cosa hi ha dos professors que estan fent la matèria a la mateixa hora, i d'aquesta manera s'aconsegueix tenir un nombre força reduït d'alumnes afavorint l'aprenentatge de la llengua i la participació oral dels alumnes.

També s'han programat, dins de l'horari de les psicopedagogues del centre, unes atencions individualitzades a alumnes amb necessitats educatives especials per tal d'oferir-los activitats de reforç i donant prioritat als aspectes comunicatius i funcionals de la llengua mitjançant metodologies i recursos adients.

6.2. Avaluació dels coneixements

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

S'aplica l'avaluació com una part del procés d'ensenyament - aprenentatge que, en part, ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. En aquest sentit part de l'avaluació és amb coavaluació i autoavaluació. S'avaluen les competències relacionades amb la dimensió comunicativa i amb la dimensió literària en contextos comunicatius i de treball per tasques, sense prioritzar el moment de l'avaluació final.

6.3. Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

El centre ha aplicat de manera continuada un criteri de desenvolupament del programari i dels suports digitals que produeix basat en la prioritització de la llengua vehicular, i ha adaptat les eines digitals amb què treballa.

6.4. Impuls a la Lectura

*El Departament d'Ensenyament participa en el **Pla Nacional de Lectura** establint com a objectiu estratègic la **millora de l'èxit escolar** de tots els alumnes. I ho fa per augmentar la competència comunicativa lingüística i el desenvolupament de l'hàbit lector dels joves, tenint present que la competència lectora és a la base de molts dels aprenentatges i un requisit per participar amb èxit en bona part dels àmbits de la vida adulta.*

Aquest pla es fonamenta en una sola idea, **Gust per llegir**.

El gust per llegir s'adquireix desenvolupant l'hàbit lector i fomentant la lectura sistemàtica en qualsevol suport, aprenent a reflexionar sobre el que s'ha llegit, sabent-ho explicar mitjançant evidències orals o escrites i sabent-ho compartir.

Per aconseguir aquests objectius, el nostre centre ha dissenyat una optativa d'una hora de lectura setmanal per a tots els cursos. L'objectiu és llegir en silenci per arribar a gaudir de la lectura. És imprescindible guiar cada alumne en la tria del llibre adequat al seu itinerari lector.

La biblioteca de l'institut, espai on els alumnes llegeixen, conté un fons bibliogràfic de ficció d'aproximadament 2400 títols en català, castellà, anglès i francès. Tots els llibres estan classificats segons el sistema CDU i catalogats en el programa compartit per les Biblioteques escolars, *Epergam*. Això ens permet que els nostres alumnes coneguin la manera d'organitzar, classificar i funcionar d'una biblioteca i ho puguin estensiu a les de caire municipal.

La relació amb les biblioteques dels municipis del Bruc i Collbató és força estreta, aquestes ens proporcionen material fungible com les revistes i també fan donació de volums descatalogats.

Les lectures triades tenen relació directa amb l'àrea de llengua catalana i castellana i de manera més esporàdica, amb les àrees de llengües estrangeres. Estem convençuts que allò que s'entén és el que se sap explicar, per aquest motiu,

els alumnes, un cop acabada la lectura d'un llibre, han de fer una petita exposició oral al professor o als companys.

A la web del centre es pot trobar un enllaç, *Biblioteca*, que ens porta al blog. Aquest és l'espai on es van penjant les recomanacions i suggeriments dels alumnes. També és una bona eina per fer consultes de llibres.

6.3.- Visita d'autors i tallers.

Cada curs el centre sol·licita a la Institució de les Lletres catalanes i a les editorials la visita de diferents autors de les lectures obligatòries tan en català com en castellà. Intentem que cada nivell rebi la visita, com a mínim, d'un autor a l'any. Per altra banda l'editorial Barcanova ens ofereix dos tallers d'expressió escrita o oral per diferents nivells.

7. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

La distribució horària de cada llengua a cada curs en hores setmanals és:

NIVELL	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS	FRANCÈS	LECTURA
1r ESO	3h	3h	3h	2h	1h
2n ESO	3h	3h	3h	2h	1h
3r ESO	3h	3h	3h	2h	1h
4t ESO	3h	3h	3h	3h	1h

7.1. Organització dels usos lingüístics

- **Llengua del centre.**- El centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en els rètols, els cartells i la decoració general del centre. A la pràctica es respecta aquest acord i se'n fa un seguiment. Els rètols, cartells, murals i ambientació en general del centre són en català. Així, l'institut esdevé un referent d'ús de la llengua.
- **Documents de centre.**- *Els documents de centre amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.*

El centre revisa i actualitza amb regularitat tots **els documents del centre** en els continguts i referents de la llengua catalana així com els dona a conèixer a tot el conjunt de la comunitat educativa.

- **Ús no sexista del llenguatge-** *Els centres educatius han d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.*

En general, en tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'**utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric**. Hi ha un acord de claustre perquè es treballi transversalment a les àrees del currículum, ja que s'ha entès que la paraula és una eina de transformació. Els espais educatius del centre són utilitzats d'una manera no sexista i es procura gestionar positivament les situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista.

- **Comunicació externa.-** El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen.
- **Llengua de relació amb les famílies.-:** *Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.*

La comunicació dels professionals (professorat, personal d'administració i serveis) amb les famílies és habitualment en català tot i que en alguns casos de famílies que no coneixen la llengua, es fa en castellà.

7.2. Projecte del centre

Pàgina web del centre.- El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars...

La nostra **pàgina web** <http://agora.xtec.cat/inscollbato>.

Aplicació ieduca.- aplicació implantada a partir del curs 2018-19, com a nou mitjà de comunicació entre professors i famílies una nova aplicació: **ieduca**. Aquesta aplicació permet mantenir un contacte immediat amb les famílies a través del telèfon mòbil. Per mitjà de la plataforma ieduca, es comuniquen les faltes d'assistència, els retards, les faltes de deures i / o material, etc. La resposta ha estat molt positiva.

Celebració festes populars catalanes i festivals.- Al centre celebrem les diferents festes de cultura catalana que hi ha al llarg del curs a partir de diferents activitats i tallers proposats per celebrar la festa corresponent. Per donar més protagonisme als alumnes més grans, 4t d'ESO, se'ls fa co-responsables de l'organització d'aquestes diades (Nadal i Sant Jordi)

8. CONCLUSIONS I REVISIÓ DEL DOCUMENT

Hem elaborat el projecte lingüístic de centre com a eix vertebrador de la llengua vehicular de l'escola, donant la importància que la llengua catalana es mereix. Aquest projecte creiem que ha de ser una bona eina d'organització i cohesió lingüística per tal d'ajudar al claustre a conèixer el tractament i ús de la llengua que es porta a terme a cadascuna de les àrees.

Tenim, però, una tasca molt important a fer ja que l'alumnat utilitza de manera espontània la llengua castella, limitant la catalana als aspectes purament acadèmics. Cal, doncs, potenciar la llengua catalana des del context escolar ja que és des d'aquí on l'alumne podrà adquirir el coneixement de la llengua tant oral com escrita.

Aquest projecte lingüístic és un document obert i s'anirà ajustant tant l'organització com les estratègies utilitzades d'acord amb les necessitats educatives del moment. Un cop revisat es faran les oportunes correccions o propostes de millora, posteriorment es presentarà al claustre i finalment serà aprovat pel Consell Escolar.